

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2016/522

z dnia 17 grudnia 2015 r.

uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 w kwestiach dotyczących wyłączenia niektórych organów publicznych i banków centralnych państw trzecich, okoliczności wskazujących na manipulację na rynku, progów powodujących powstanie obowiązku podania informacji do wiadomości publicznej, właściwych organów do celów powiadomień o opóźnieniach, zgody na obrót w okresach zamkniętych oraz rodzajów transakcji wykonywanych przez osoby pełniące obowiązki zarządcze podlegających obowiązkowi powiadomienia

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 5, art. 12 ust. 5, art. 17 ust. 2 i 3 oraz art. 19 ust. 13 i 14,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu (UE) nr 596/2014 powierzono Komisji uprawnienie do przyjęcia aktów delegowanych w odniesieniu do szeregu powiązanych spraw dotyczących wyłączenia niektórych organów publicznych i banków centralnych państw trzecich z zakresu stosowania tego rozporządzenia, okoliczności wskazujących na manipulację na rynku, progów powodujących powstanie obowiązku podania do wiadomości publicznej informacji poufnych przez uczestników rynku uprawnień do emisji, określania właściwych organów do celów powiadomień o opóźnieniach w podawaniu do wiadomości publicznej informacji poufnych, okoliczności, w których obrót w okresie zamkniętym może być dokonywany za zgodą emitenta, oraz rodzajów transakcji wykonywanych przez osoby pełniące obowiązki zarządcze podlegających obowiązkowi powiadomienia.
- (2) Państwa członkowskie, członkowie Europejskiego Systemu Banków Centralnych, ministerstwa i inne agencje oraz spółki celowe jednego państwa członkowskiego lub kilku państw członkowskich, a także Unia i niektóre inne organy publiczne lub osoby działające w ich imieniu nie powinny być ograniczane w prowadzeniu polityki pieniężnej, dewizowej lub zarządzania długiem publicznym, jeżeli te działania są podejmowane w interesie publicznym i wyłącznie w celu prowadzenia wspomnianej polityki.
- (3) Wyłączenie z zakresu stosowania rozporządzenia (UE) nr 596/2014 działań podejmowanych w interesie publicznym może zgodnie z art. 6 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 596/2014 zostać rozszerzone na niektóre organy publiczne, którym powierzono zarządzanie długiem publicznym lub które uczestniczą w takim zarządzaniu, i banki centralne państw trzecich po spełnieniu przez nie odpowiednich wymogów. W tym celu Komisja opracowała i przedstawiła Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie zawierające ocenę sposobu postrzegania na arenie międzynarodowej niektórych organów publicznych, którym powierzono zarządzanie długiem publicznym lub które uczestniczą w takim zarządzaniu, i banków centralnych państw trzecich. Sprawozdanie to objęło analizę porównawczą sposobu postrzegania niektórych organów i banków

⁽¹⁾ Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 1.

centralnych w ramach prawnych państw trzecich, a także normy zarządzania ryzykiem mające zastosowanie do transakcji dokonywanych przez te organy publiczne i banki centralne w tych jurysdykcjach. W sprawozdaniu w analizie porównawczej stwierdzono zasadność rozszerzenia wyłączenia transakcji, zleceń lub zachowań podejmowanych w ramach realizacji polityki pieniężnej, dewizowej lub polityki zarządzania długiem publicznym również na niektóre organy publiczne i banki centralne tych państw trzecich.

- (4) W razie konieczności należy przedstawić wykaz organów publicznych i banków centralnych państw trzecich podlegających wyłączeniu i poddać go rewizji.
- (5) Należy koniecznie określić okoliczności wskazujące na zachowania manipulacyjne związane z wprowadzaniem w błąd oraz utrzymaniem cen, o których mowa w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014, w celu wyjaśnienia ich elementów oraz uwzględnienia zmian technicznych na rynkach finansowych. W związku z tym należy stworzyć niewyczerpujący wykaz takich okoliczności, w tym podać przykłady stosowanych praktyk.
- (6) W przypadku niektórych praktyk należy określić dodatkowe okoliczności, ponieważ dzięki nim można, odpowiednio, wyjaśnić i zilustrować takie praktyki. Takich okoliczności nie należy postrzegać jako wyczerpujących ani jako decydujących ani też nie należy postrzegać ich powiązań z jednym przykładem praktyki lub z ich większą liczbą jako zbioru zamkniętego. Przykładów praktyk nie należy traktować samych w sobie jako manipulacji na rynku, należy je jednak brać pod uwagę, w przypadku gdy transakcje lub zlecenia zawarcia transakcji są poddawane ocenie przez uczestników rynku i właściwe organy.
- (7) Należy postępować zgodnie z podejściem proporcjonalnym, mając na uwadze charakter i specyficzne cechy instrumentów finansowych oraz przedmiotowych rynków. Przykłady mogą być powiązane z jedną okolicznością wskazującą na manipulację na rynku lub z ich większą liczbą, a także mogą je ilustrować, jak wskazano w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014. W rezultacie określona praktyka może wiązać się z więcej niż jedną okolicznością wskazującą na manipulację na rynku wskazaną w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014 w zależności od tego, jak się ją stosuje; w pewnym stopniu mogą się one również pokrywać. Podobnie istnieją inne praktyki nieuwzględnione w niniejszym rozporządzeniu, które mogą ilustrować każdą z okoliczności przedstawionych w niniejszym rozporządzeniu. Uczestnicy rynku i właściwe organy powinny zatem uwzględnić inne niesprecyzowane okoliczności, które można uznać za możliwą manipulację na rynku zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu (UE) nr 596/2014.
- (8) W pewnych przykładach praktyk przedstawionych w niniejszym rozporządzeniu opisano przypadki, które zawierają się w pojęciu manipulacji na rynku lub które w niektórych aspektach odnoszą się do zachowania manipulacyjnego. Z drugiej strony niektóre przykłady praktyk można uznać za uprawnione, jeżeli na przykład osoba zawierająca transakcje lub składająca zlecenia, które można uznać za stanowiące manipulację na rynku, może być w stanie wykazać, że zawierając takie transakcje lub wydając takie zlecenia, kierowała się uprawnionymi powodami oraz że powody te były zgodne z praktyką przyjętą na danym rynku.
- (9) Do celów sporządzenia wykazu przykładów praktyk odnoszących się do okoliczności wskazujących na manipulację na rynku, o których mowa w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014, odniesienia do tego załącznika w załączniku II do niniejszego rozporządzenia zawierają zarówno odpowiedni przykład praktyk, jak i dodatkową okoliczność związaną z tym przykładem.
- (10) Do celów okoliczności wskazujących na zachowanie manipulacyjne przedstawionych w niniejszym rozporządzeniu każde odniesienie do „zlecenia zawarcia transakcji” obejmuje wszystkie typy zleceń, w tym zlecenia początkowe, modyfikacje, aktualizacje i przypadki anulowania, niezależnie od tego, czy je wykonano, czy też nie, niezależnie od środków wykorzystanych w celu uzyskania dostępu do systemu obrotu, do przeprowadzenia transakcji lub do wprowadzenia zlecenia transakcji oraz niezależnie od tego, czy zlecenie wprowadzono do arkusza zleceń systemu obrotu.
- (11) Uczestnicy rynku uprawnień do emisji są szczególną podgrupą podmiotów uczestniczących w rynku uprawnień do emisji. Spośród podmiotów uczestniczących w rynku uprawnień do emisji podmioty przekraczające pewne progi minimalne powinny kwalifikować się jako uczestnicy rynku uprawnień do emisji i wymóg podawania do wiadomości publicznej informacji poufnych powinien mieć zastosowanie tylko do nich. Zdecydowanie należy zatem ustanowić te minimalne progi.
- (12) Zgodnie z definicją informacji poufnych zawartą w art. 7 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 596/2014 uczestnik rynku uprawnień do emisji musi na podstawie indywidualnych przypadków ocenić, czy dana informacja spełnia kryteria informacji poufnej. Oznacza to, że nie oczekuje się od uczestnika rynku uprawnień do emisji, aby podał on do wiadomości publicznej wszystkie informacje na temat swojej rzeczywistej działalności. Uczestnik rynku uprawnień do emisji powinien w należyty sposób ocenić daną informację, uwzględniając okoliczności panujące na rynku, oraz pozostałe czynniki zewnętrzne, które mogą mieć wpływ na cenę uprawnienia do emisji w określonym momencie, w którym ta informacja powstaje.

- (13) Wyłączenie wskazane w art. 17 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 596/2014 skutkuje wyłączeniem z definicji uczestnika rynku uprawnień do emisji danych podmiotów uczestniczących w rynku uprawnień do emisji, jeżeli instalacje lub działalność lotnicza, które podmioty te posiadają, kontrolują lub za które są odpowiedzialne, nie przekroczyły w poprzednim roku minimalnego poziomu emisji ekwiwalentu dwutlenku węgla, oraz – w przypadku prowadzenia procesów spalania – którego nominalna moc cieplna nie przekroczyła minimalnego poziomu. Dlatego minimalne progi powinny odnosić się do wszelkiej działalności, w tym działalności lotniczej i instalacji, które dany podmiot uczestniczący w rynku uprawnień do emisji lub jednostka wobec niego dominująca lub z nim powiązana posiada lub kontroluje lub za których kwestie operacyjne dany podmiot lub jednostka dominująca lub powiązana z nim odpowiada w całości lub częściowo.
- (14) Ponadto, aby wspomniany wymóg nie miał zastosowania, należy kumulatywnie uwzględnić próg rocznej emisji ekwiwalentu dwutlenku węgla i nominalnej mocy cieplnej. W związku z tym przekroczenie jednego z dwóch wspomnianych progów powinno wystarczyć do powstania obowiązku ujawnienia informacji na mocy art. 17 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 596/2014.
- (15) W celu zwiększenia integralności rynku przy jednoczesnym uniknięciu nadmiernego ujawniania informacji należy ustalić progi minimalne na takim poziomie, aby doszło do wyłączenia przedsiębiorstw, w przypadku których jest mało prawdopodobne, że posiadają informacje poufne.
- (16) W stosownych przypadkach należy dokonać przeglądu minimalnych progów, aby móc ocenić ich funkcjonowanie w odniesieniu między innymi do oczekiwanego zwiększenia przejrzystości rynku uprawnień do emisji, w tym liczby zgłaszanych przypadków i powiązanych obciążeń administracyjnych, rozwoju i dojrzałości rynku uprawnień do emisji, liczby podmiotów uczestniczących w rynku uprawnień do emisji oraz wpływu na dostępność informacji dotyczących poszczególnych przedsiębiorstw, kształtowanie się cen lub decyzje inwestycyjne na rynku uprawnień do emisji.
- (17) Biorąc pod uwagę rozszerzony zakres stosowania rozporządzenia (UE) nr 596/2014 pod kątem uwzględnionych instrumentów finansowych, fakt, że wymóg powiadomienia *ex post* właściwego organu ma zastosowanie do emitentów ubiegających się o dopuszczenie swoich instrumentów finansowych do obrotu na rynku regulowanym w państwie członkowskim lub których instrumenty finansowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, lub – w przypadku instrumentów będących w obrocie jedynie na wielostronnej platformie obrotu (MTF) lub na innych typach zorganizowanych platform obrotu (OTF) – emitentów, których instrumenty finansowe zostały dopuszczone do obrotu na MTF lub OTF lub są przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na MTF w państwie członkowskim, a także fakt, że instrumenty finansowe takich emitentów mogą zostać dopuszczone do obrotu lub być w obrocie w systemach obrotu w różnych państwach członkowskich, należy zapewnić, aby we wszystkich przypadkach jedynym właściwym organem otrzymującym powiadomienie był organ, któremu najbardziej zależy na sprawowaniu nadzoru rynku, oraz aby uniknąć stosowania uznaniowości przez emitenta. To podejście opiera się na zastosowaniu pojęcia udziałowych papierów wartościowych.
- (18) Obowiązek powiadomienia właściwego organu o opóźnieniach w ujawnianiu informacji poufnych określony w art. 17 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 596/2014 ma również zastosowanie do uczestników rynku uprawnień do emisji. Jeżeli chodzi o zakres stosowania, rozporządzenie (UE) nr 596/2014 ma zastosowanie do uczestników rynku uprawnień do emisji aktywnych na rynku pierwotnym uprawnień do emisji albo na rynku produktów sprzedawanych na aukcji opartych na uprawnieniach do emisji (składanie ofert na aukcjach) oraz na rynkach wtórnych uprawnień do emisji i związanych z nimi instrumentów pochodnych.
- (19) W celu zapewnienia, aby dla uczestników rynku uprawnień do emisji wyznaczony został z całą pewnością jeden właściwy organ, właściwym organem do celów powiadomień na mocy art. 17 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 596/2014 powinien być właściwy organ państwa członkowskiego, w którym uczestnik rynku uprawnień do emisji został zarejestrowany, jak określono w art. 19 ust. 2 tego rozporządzenia, a nie właściwy organ każdego z systemów obrotu, w ramach których dochodzi do obrotu uprawnieniami do emisji.
- (20) Wybór właściwego organu państwa członkowskiego, w którym uczestnik rynku uprawnień do emisji został zarejestrowany, stanowi rozwiązanie, dzięki któremu zawsze z całą pewnością wyznaczony zostanie jeden właściwy organ, co ogranicza liczbę obciążeń administracyjnych spoczywających na uczestnikach rynku uprawnień do emisji poprzez zapewnienie, że nie muszą oni składać wielu równoległych powiadomień do kilku właściwych organów.
- (21) W wyjątkowych okolicznościach emitent może zezwolić osobie pełniącej obowiązki zarządcze na przeprowadzenie natychmiastowej sprzedaży jego akcji w okresie zamkniętym w wyjątkowych okolicznościach. Emitent powinien udzielić zgody na podstawie analizy poszczególnych przypadków, a pierwszym kryterium powinno być złożenie przez osobę pełniącą obowiązki zarządcze, przed rozpoczęciem jakiegokolwiek obrotu, wniosku o zgodę emitenta na obrót i otrzymanie takiej zgody. Aby umożliwić emitentowi przeprowadzenie oceny poszczególnych okoliczności każdego pojedynczego przypadku, wniosek ten powinien zostać umotywowany oraz powinien zawierać uzasadnienie planowanej transakcji i opis wyjątkowego charakteru tych okoliczności.

- (22) Decyzję o udzieleniu zgody na obrót należy rozpatrywać jedynie w przypadku, gdy powód złożenia wniosku o zgodę na zawarcie transakcji ma wyjątkowy charakter. To wyłączenie należy interpretować w sposób zawężający, a zakresu stosowania wyłączenia z zakazu obrotu w okresie zamkniętym nie należy bezpodstawnie rozszerzać. Okoliczności, w których można przyznać wyłączenie, powinny być nie tylko niezwykle pilne, lecz również nieprzewidziane i istotne, a także nie powinny powstać na skutek działania osoby pełniącej obowiązki zarządcze.
- (23) W przypadku gdy osoby pełniące obowiązki zarządcze przedstawią sytuacje, które są nieprzewidziane, istotne i poza ich kontrolą, należy im umożliwić sprzedaż akcji jedynie w celu uzyskania niezbędnych zasobów finansowych. Sytuacje te mogą wynikać z zobowiązań finansowych, które osoba pełniąca obowiązki zarządcze musi wypełnić, takich jak możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej żądanie, w tym orzeczenie sądowe, i pod warunkiem że osoba pełniąca obowiązki zarządcze nie może racjonalnie wypełnić tego zobowiązania inaczej niż poprzez sprzedaż przedmiotowych akcji. Może to również wynikać z sytuacji, w której osoba pełniąca obowiązki zarządcze znalazła się przed rozpoczęciem okresu zamkniętego (np. zobowiązanie podatkowe) i w której wymaga się płatności danej kwoty na rzecz osoby trzeciej, której osoba pełniąca obowiązki zarządcze nie może w całości ani w części zrealizować w inny sposób niż poprzez sprzedaż akcji emitenta.
- (24) W odniesieniu do transakcji dokonywanych w ramach programu akcji pracowniczych, programów oszczędnościowych, kwalifikacji lub uprawnień do akcji należy ustalić, czy emitent może udzielić na nie zgody. Należy zatem jasno zidentyfikować i szczegółowo określić niektóre rodzaje transakcji. Cechy takich transakcji odnoszą się do charakteru transakcji (np. transakcji kupna lub sprzedaży, skorzystania z prawa opcji lub z innych uprawnień), czasu zawarcia transakcji lub przystąpienia osoby pełniącej obowiązki zarządcze do konkretnego programu oraz faktu, czy transakcję i jej cechy charakterystyczne (np. datę wykonania, kwotę) uzgodniono, zaplanowano i zorganizowano w rozsądnym czasie przed rozpoczęciem okresu zamkniętego.
- (25) Ponadto transakcje, w przypadku których korzyść nie ulega zmianie, można podjąć z inicjatywy osoby pełniącej obowiązki zarządcze, pod warunkiem że osoba ta złożyła wniosek o zgodę emitenta na zawarcie planowanej transakcji i zgodę tę otrzymała. Przedmiotowa transakcja powinna odnosić się jedynie do przeniesienia przedmiotowych instrumentów między rachunkami osoby pełniącej obowiązki zarządcze (np. między programami) bez pociągania za sobą zmiany w cenie przenoszonych instrumentów. To podejście nie obejmuje przeniesienia instrumentów finansowych ani innych transakcji, takich jak sprzedaż lub kupno, między osobą pełniącą obowiązki zarządcze a inną osobą, w szczególności podmiotem prawnym, którego właścicielem w całości jest osoba pełniąca obowiązki zarządcze.
- (26) Rozporządzeniem (UE) nr 596/2014 na osoby pełniące obowiązki zarządcze oraz na osoby blisko z nimi związane nałożono obowiązki powiadomienia emitenta i właściwego organu o każdej transakcji zawieranej na ich własny rachunek w odniesieniu do akcji lub instrumentów dłużnych tego emitenta lub do instrumentów pochodnych bądź innych powiązanych z nimi instrumentów finansowych. Osoby pełniące obowiązki zarządcze oraz osoby blisko z nimi związane powinny również powiadomić uczestników rynku uprawnień do emisji o każdej transakcji zawieranej na ich własny rachunek w odniesieniu do uprawnień do emisji, opartych na nich produktów sprzedawanych na aukcji lub powiązanych z nimi instrumentów pochodnych.
- (27) Powiadomienie o transakcjach dokonanych przez osoby pełniące obowiązki zarządcze u emitenta lub u uczestnika rynku uprawnień do emisji na ich własny rachunek lub przez osoby blisko z nimi związane jest nie tylko ceną informacją dla uczestników rynku, lecz również stanowi dodatkowe środki nadzoru rynku dla właściwych organów. Obowiązek powiadomienia o transakcjach spoczywający na takich osobach pozostaje bez uszczerbku dla ich obowiązku powstrzymywania się od dokonywania nadużyć na rynku, jak określono w rozporządzeniu (UE) nr 596/2014.
- (28) Obowiązek powiadomienia o transakcjach dokonanych przez osoby pełniące obowiązki zarządcze lub osobę blisko z nimi związaną ma zastosowanie do szerokiego spektrum czynności, w tym do każdej transakcji dokonanej na własny rachunek. Należy zatem sporządzić rozbudowany, niewyczerpujący wykaz konkretnych rodzajów transakcji, w przypadku których powstaje obowiązek powiadomienia. Powinno to nie tylko ułatwić osiągnięcie pełnej przejrzystości transakcji dokonywanych przez osoby pełniące obowiązki zarządcze i osoby blisko z nimi związane, lecz również zmniejszyć ryzyko obchodzenia wymogu powiadomienia dzięki identyfikacji poszczególnych rodzajów transakcji podlegających obowiązkowi powiadomienia.
- (29) W związku z tym że zakres transakcji, które mają zostać objęte uprawnieniem na podstawie art. 19 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 596/2014, jest szeroki i nie można go ograniczyć do jedynie trzech rodzajów transakcji wyraźnie wskazanych w art. 19 ust. 7 tego rozporządzenia, należy sporządzić rozbudowany, niewyczerpujący wykaz konkretnych rodzajów transakcji, w przypadku których powstaje obowiązek powiadomienia.

- (30) W odniesieniu do transakcji warunkowych wymóg powiadomienia powstaje na skutek wystąpienia przedmiotowego warunku lub przedmiotowych warunków, a zatem w przypadku gdy przedmiotowa transakcja rzeczywiście ma miejsce. W związku z tym nie należy wprowadzać żadnego wymogu powiadamiania o umowach warunkowych ani o transakcjach dokonywanych po spełnieniu tych warunków, ponieważ takie powiadomienie byłoby mylące w praktyce, w szczególności w przypadku niewystąpienia warunków i niedokonania transakcji.
- (31) Odpowiednie przepisy i uprawnienia określone w rozporządzeniu (UE) nr 596/2014 będą miały zastosowanie dopiero od dnia 3 lipca 2016 r. Jest zatem ważne, aby przepisy wprowadzone niniejszym rozporządzeniem miały zastosowanie również od tej samej daty.
- (32) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Grupy Ekspertów Europejskiego Komitetu Papierów Wartościowych,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się szczegółowy zbiór przepisów dotyczących:

- 1) rozszerzenia wyłączenia niektórych organów publicznych i banków centralnych państw trzecich z obowiązków i zakazów określonych w rozporządzeniu (UE) nr 596/2014 dotyczących prowadzenia polityki pieniężnej, dewizowej lub zarządzania długiem publicznym;
- 2) okoliczności wskazujących na manipulację na rynku, o których mowa w załączniku I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014;
- 3) progów powodujących powstanie obowiązku ujawnienia informacji poufnych przez uczestników rynku uprawnień do emisji;
- 4) właściwego organu do celów powiadomień o opóźnieniach w ujawnianiu informacji poufnych;
- 5) okoliczności, w których obrót w okresie zamkniętym może być dokonywany za zgodą emitenta;
- 6) rodzajów transakcji powodujących powstanie obowiązku powiadomienia o transakcjach dokonywanych przez osoby pełniące obowiązki zarządcze.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia „udziałowe papiery wartościowe” oznaczają rodzaj zbywalnych papierów wartościowych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 44 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE⁽¹⁾.

Artykuł 3

Organy publiczne i banki centralne państw trzecich podlegające wyłączeniu

Rozporządzenie (UE) nr 596/2014 nie ma zastosowania do transakcji, zleceń lub zachowań podejmowanych w ramach realizacji polityki pieniężnej, dewizowej lub zarządzania długiem publicznym, jeżeli są one podejmowane w interesie publicznym i wyłącznie w celu prowadzenia wspomnianych polityk przez organy publiczne i banki centralne państw trzecich wskazane w załączniku I do niniejszego rozporządzenia.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

Artykuł 4

Okoliczności wskazujące na zachowanie manipulacyjne

1. W odniesieniu do okoliczności wskazujących na zachowania manipulacyjne związane z wprowadzaniem w błąd oraz utrzymaniem cen, o których mowa w sekcji A załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014, praktyki wskazane w wykazie okoliczności w sekcji A lit. a)–g) załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014 przedstawiono w sekcji 1 załącznika II do niniejszego rozporządzenia.
2. W odniesieniu do okoliczności wskazujących na zachowania manipulacyjne związane ze stosowaniem fikcyjnych narzędzi lub innych form wprowadzania w błąd lub podstęp, o których mowa w sekcji B załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014, praktyki wskazane w wykazie okoliczności w sekcji B lit. a) i b) załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014 przedstawiono w sekcji 2 załącznika II do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 5

Minimalne progi emisji dwutlenku węgla i nominalnej mocy cieplnej

1. Do celów akapitu drugiego art. 17 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 596/2014:
 - a) minimalny próg emisji ekwiwalentu dwutlenku węgla (CO₂) wynosi 6 mln ton rocznie;
 - b) minimalny próg nominalnej mocy cieplnej wynosi 2 430 MW.
2. Progi wskazane w ust. 1 mają zastosowanie na poziomie grupowym i odnoszą się do wszelkich rodzajów działalności, w tym działalności lotniczej i instalacji, które dany podmiot uczestniczący w rynku uprawnień do emisji lub jednostka wobec niego dominująca lub z nim powiązana posiada lub kontroluje, lub za których kwestie operacyjne dany podmiot lub jednostka wobec niego dominująca lub z nim powiązana odpowiada w całości lub częściowo.

Artykuł 6

Wyznaczenie właściwego organu

1. Właściwym organem, który emitent instrumentów finansowych musi powiadomić o opóźnieniu w ujawnianiu informacji poufnych zgodnie z art. 17 ust. 4 i 5 rozporządzenia (UE) nr 596/2014, jest właściwy organ państwa członkowskiego, w którym emitent został zarejestrowany, w dowolnym z następujących przypadków:
 - a) jeżeli i dopóki emitent posiada udziałowe papiery wartościowe, które dopuszczono do obrotu lub które są w obrocie za jego zgodą lub w odniesieniu do których emitent złożył wniosek o dopuszczenie do obrotu w systemie obrotu w państwie członkowskim, w którym emitent został zarejestrowany;
 - b) jeżeli i dopóki emitent nie posiada udziałowych papierów wartościowych, które dopuszczono do obrotu lub które są w obrocie za jego zgodą lub w odniesieniu do których emitent złożył wniosek o dopuszczenie do obrotu w systemie obrotu w jakimkolwiek państwie członkowskim, pod warunkiem że emitent posiada jakiegokolwiek inne instrumenty finansowe, które dopuszczono do obrotu lub które są w obrocie za jego zgodą lub w odniesieniu do których emitent złożył wniosek o dopuszczenie do obrotu w systemie obrotu w państwie członkowskim, w którym emitent został zarejestrowany.
2. We wszystkich innych przypadkach, w tym w przypadku emitentów zarejestrowanych w państwie trzecim, właściwym organem, który emitent instrumentów finansowych musi powiadomić o opóźnieniu w ujawnianiu informacji poufnych, jest właściwy organ państwa członkowskiego, w przypadku gdy:
 - a) emitent posiada udziałowe papiery wartościowe, które dopuszczono do obrotu lub które są w obrocie za jego zgodą lub w odniesieniu do których emitent złożył wniosek o dopuszczenie do obrotu w systemie obrotu po raz pierwszy;
 - b) emitent posiada jakiegokolwiek inne instrumenty finansowe, które dopuszczono do obrotu lub które są w obrocie za jego zgodą lub w odniesieniu do których emitent złożył wniosek o dopuszczenie do obrotu po raz pierwszy, jeżeli i dopóki emitent nie ma udziałowych papierów wartościowych, które dopuszczono do obrotu lub które są w obrocie za jego zgodą lub w odniesieniu do których emitent złożył wniosek o dopuszczenie do obrotu w systemie obrotu w jakimkolwiek państwie członkowskim.

W przypadku gdy emitent posiada odpowiednie instrumenty finansowe, które dopuszczono do obrotu lub które są w obrocie za jego zgodą lub w odniesieniu do których emitent złożył wniosek o dopuszczenie do obrotu po raz pierwszy jednocześnie w systemach obrotu w co najmniej dwóch państwach członkowskich, emitent instrumentów finansowych powiadamia o mającym nastąpić opóźnieniu właściwy organ systemu obrotu, który stanowi rynek o największym znaczeniu pod kątem płynności, jak określono w rozporządzeniu delegowanym Komisji, które ma zostać przyjęte na podstawie art. 26 ust. 9 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014⁽¹⁾.

3. Do celów powiadomień na mocy art. 17 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 596/2014 uczestnik rynku uprawnień do emisji powiadamia o opóźnieniu w ujawnianiu informacji poufnych właściwy organ państwa członkowskiego, w którym uczestnik rynku uprawnień do emisji został zarejestrowany.

Artykuł 7

Obrót w okresie zamkniętym

1. Osoba pełniąca obowiązki zarządcze u emitenta ma prawo prowadzić obrót w okresie zamkniętym, jak określono w art. 19 ust. 11 rozporządzenia (UE) nr 596/2014, jeżeli spełnione zostaną następujące warunki:

- a) zajdzie jedna z okoliczności, o których mowa w art. 19 ust. 12 rozporządzenia (UE) nr 596/2014;
- b) osoba pełniąca obowiązki zarządcze jest w stanie wykazać, że nie można dokonać określonej transakcji w innym momencie niż w okresie zamkniętym.

2. W przypadku wystąpienia okoliczności wskazanych w art. 19 ust. 12 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 596/2014 przed rozpoczęciem jakiegokolwiek obrotu w okresie zamkniętym osoba pełniąca obowiązki zarządcze składa u emitenta uzasadniony pisemny wniosek o zgodę emitenta na przeprowadzenie natychmiastowej sprzedaży akcji tego emitenta w okresie zamkniętym.

W pisemnym wniosku znajduje się opis planowanej transakcji oraz wyjaśnienie, dlaczego sprzedaż akcji jest jedynym rozsądnym rozwiązaniem alternatywnym w celu uzyskania niezbędnego finansowania.

Artykuł 8

Wyjątkowe okoliczności

1. Podejmując decyzję o udzieleniu zgody na przeprowadzenie natychmiastowej sprzedaży swoich akcji w okresie zamkniętym, emitent dokonuje indywidualnej oceny każdego wniosku pisemnego, o którym mowa w art. 7 ust. 2, złożonego przez osobę pełniącą obowiązki zarządcze. Emitent ma prawo do udzielenia zgody na natychmiastową sprzedaż akcji jedynie w przypadku, gdy okoliczności takich transakcji można uznać za wyjątkowe.

2. Okoliczności, o których mowa w ust. 1, uważa się za wyjątkowe, gdy są niezwykle pilne, nieprzewidziane i istotne oraz jeżeli ich przyczyna ma charakter zewnętrzny wobec osoby pełniącej obowiązki zarządcze, a osoba pełniąca obowiązki zarządcze nie ma nad nimi żadnej kontroli.

3. Badając, czy okoliczności opisane w pisemnym wniosku, o którym mowa w art. 7 ust. 2, są wyjątkowe, emitent oprócz innych wskaźników uwzględni, czy i w jakim stopniu osoba pełniąca obowiązki zarządcze:

- a) w momencie składania wniosku musi wypełnić zobowiązanie finansowe lub zaspokoić roszczenie finansowe możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej;
- b) musi wypełnić zobowiązanie wynikające z sytuacji lub znajduje się w sytuacji, która zaistniała przed rozpoczęciem okresu zamkniętego i w której wymaga się płatności danej kwoty na rzecz osoby trzeciej, w tym zobowiązania podatkowe, a nie może wypełnić zobowiązania finansowego lub zaspokoić roszczenia finansowego za pomocą środków innych niż natychmiastowa sprzedaż akcji.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 84).

Artykuł 9

Cechy charakterystyczne obrotu w okresie zamkniętym

Emitent ma prawo udzielić zgody osobie pełniącej obowiązki zarządcze u emitenta na obrót na własny rachunek lub na rachunek osoby trzeciej w okresie zamkniętym między innymi, ale nie wyłącznie, w okolicznościach, w których ta osoba pełniąca obowiązki zarządcze:

- a) otrzymała lub przyznano jej instrumenty finansowe w ramach programu akcji pracowniczych, jeżeli spełnione zostaną następujące warunki:
 - (i) emitent wcześniej zatwierdził program akcji pracowniczych i jego warunki zgodnie z prawem krajowym, a w warunkach programu akcji pracowniczych określono moment udzielenia lub przyznania instrumentów finansowych oraz ich kwotę, lub podstawę wyliczenia takiej kwoty, oraz pod warunkiem że nie ma żadnych możliwości podejmowania decyzji w ramach swobody uznania;
 - (ii) osobie pełniącej obowiązki zarządcze nie przysługuje żadna swoboda uznania w zakresie przyjmowania udzielonych lub przyznanych instrumentów finansowych;
- b) otrzymała lub przyznano jej instrumenty finansowe w ramach programu akcji pracowniczych, który ma miejsce w okresie zamkniętym, jeżeli zastosowano wcześniej zaplanowane i zorganizowane podejście w odniesieniu do warunków, okresowości, momentu udzielenia, grupy osób uprawnionych, którym przyznano instrumenty finansowe, i wartości instrumentów finansowych, które mają zostać udzielone; udzielenie lub przyznanie instrumentów finansowych odbywa się zgodnie z określonymi ramami regulacyjnymi, dzięki którym żadna informacja poufna nie może mieć wpływu na udzielenie ani na przyznanie instrumentów finansowych;
- c) korzysta z praw opcji, warrantów lub zamiany obligacji zamiennych przydzielonych jej w ramach programu akcji pracowniczych, w przypadku gdy termin ważności takich praw opcji, warrantów lub obligacji zamiennych przypada na okres zamknięty, a także dokonuje sprzedaży akcji nabytych w wyniku skorzystania z praw opcji, warrantów lub zamiany obligacji zamiennych, jeżeli spełnione zostaną wszystkie z następujących warunków:
 - (i) osoba pełniąca obowiązki zarządcze powiadamia emitenta o swojej decyzji o skorzystaniu z praw opcji, warrantów lub zamianie obligacji zamiennych co najmniej cztery miesiące przed upływem terminu ważności;
 - (ii) decyzja osoby pełniącej obowiązki zarządcze jest nieodwracalna;
 - (iii) osoba pełniąca obowiązki zarządcze otrzymała zezwolenie od emitenta przed otrzymaniem dochodu;
- d) uzyskuje instrumenty finansowe emitenta w ramach programu akcji pracowniczych, jeżeli spełnione zostaną następujące warunki:
 - (i) osoba pełniąca obowiązki zarządcze przystąpiła do programu przed okresem zamkniętym z wyjątkiem sytuacji, w których nie może przystąpić do programu w innym momencie ze względu na datę rozpoczęcia zatrudnienia;
 - (ii) osoba pełniąca obowiązki zarządcze nie zmienia warunków swojego uczestnictwa w programie ani nie odwołuje swojego uczestnictwa w programie w okresie zamkniętym;
 - (iii) operacje zakupu zorganizowano w wyraźny sposób zgodnie z warunkami programu, a osoba pełniąca obowiązki zarządcze nie ma żadnego prawa ani prawnej możliwości ich zmiany w okresie zamkniętym, lub operacje zakupu zaplanowano w ramach programu w celu interwencji w określonym dniu, który przypada w okresie zamkniętym;
- e) przenosi lub otrzymuje, bezpośrednio lub pośrednio, instrumenty finansowe, pod warunkiem że instrumenty przenoszone są między dwoma rachunkami osoby pełniącej obowiązki zarządcze i że takie przeniesienie nie skutkuje zmianą ceny instrumentów finansowych;
- f) nabywa kwalifikacje lub uprawnienia do akcji emitenta, a ostatni dzień takiego nabycia na mocy umowy spółki lub wewnętrznych przepisów emitenta przypada w okresie zamkniętym, pod warunkiem że osoba pełniąca obowiązki zarządcze przedłoży emitentowi dowód potwierdzający powody, dla których to nabycie nie miało miejsca w innym czasie, a emitent uzna przedstawione wyjaśnienie za odpowiednie.

Artykuł 10

Transakcje podlegające obowiązkowi powiadomienia

1. Zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 596/2014 i oprócz powiadomienia o transakcjach, o których mowa w art. 19 ust. 7 tego rozporządzenia, osoby pełniące obowiązki zarządcze u emitenta lub uczestnika rynku uprawnień do emisji i osoby blisko z nimi związane powiadamiają emitenta lub uczestnika rynku uprawnień do emisji oraz właściwy organ o swoich transakcjach.

Do transakcji, które są przedmiotem powiadomienia, zaliczają się wszystkie transakcje dokonane przez osoby pełniące obowiązki zarządcze na ich własny rachunek i związane, w odniesieniu do emitentów, z akcjami lub instrumentami dłużnymi emitenta, lub z instrumentami pochodnymi bądź innymi powiązаныmi z nimi instrumentami finansowymi oraz, w odniesieniu do uczestników rynku uprawnień do emisji, z uprawnieniami do emisji, opartymi na nich produktami sprzedawanymi na aukcji lub powiązаныmi z nimi instrumentami pochodnymi.

2. Wspomniane transakcje będące przedmiotem powiadomienia obejmują:

- a) nabycie, zbycie, krótką sprzedaż, subskrypcje lub wymianę;
- b) przyjęcie lub realizacja opcji na akcje, w tym opcji na akcje przyznanej osobie pełniącej obowiązki zarządcze lub pracownikom w ramach ich pakietu wynagrodzeń, oraz zbycie akcji pochodzących z realizacji opcji na akcje;
- c) zawarcie umowy swapu akcyjnego lub realizacja swapu akcyjnego;
- d) transakcje na instrumentach pochodnych lub z nimi związane, w tym transakcje rozliczane w środkach pieniężnych;
- e) zawarcie kontraktu różnic kursowych obejmującego instrument finansowy przedmiotowego emitenta lub uprawnienia do emisji lub oparte na nich produkty sprzedawane na aukcji;
- f) nabycie, zbycie lub wykonanie praw, w tym opcji sprzedaży i kupna, a także warrantów;
- g) subskrypcje podwyższenia kapitału lub emisja instrumentów dłużnych;
- h) transakcje obejmujące instrumenty pochodne i instrumenty finansowe powiązane z instrumentem dłużnym przedmiotowego emitenta, w tym swapy ryzyka kredytowego;
- i) transakcje warunkowe uzależnione od spełnienia określonych warunków i faktyczne wykonanie takich transakcji;
- j) automatyczną lub nieautomatyczną konwersję instrumentu finansowego na inny instrument finansowy, w tym zamianę obligacji zamiennych na akcje;
- k) dokonane lub otrzymane darowizny, w tym darowizny pieniężne, oraz otrzymany spadek;
- l) transakcje, których przedmiotem są indeksowane produkty, koszyki i instrumenty pochodne w zakresie wymaganym zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 596/2014;
- m) transakcje, których przedmiotem są akcje lub jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, w tym alternatywne fundusze inwestycyjne (AFI), o których mowa w art. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE ⁽¹⁾, w zakresie wymaganym zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 596/2014;
- n) transakcje dokonane przez zarządzającego alternatywnym funduszem inwestycyjnym, w który osoba pełniąca obowiązki zarządcze lub osoba blisko związana z taką osobą zainwestowała, w zakresie wymaganym zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 596/2014;
- o) transakcje dokonane przez osobę trzecią na podstawie uprawnienia do indywidualnego zarządzania portfelem lub składnikiem aktywów, w imieniu lub na korzyść osoby pełniącej obowiązki zarządcze, lub osoby blisko związanej z taką osobą;
- p) zaciąganie lub udzielanie pożyczek w postaci papierów wartościowych lub instrumentów dłużnych emitenta lub powiązanych z nimi instrumentów pochodnych lub innych instrumentów finansowych.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1).

*Artykuł 11***Wejście w życie i stosowanie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 3 lipca 2016 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 17 grudnia 2015 r.

W imieniu Komisji
Jean-Claude JUNCKER
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

Organy publiczne i banki centralne państw trzecich

1. Australia:
 - Bank Rezerw Australii;
 - Australijski Urząd ds. Zarządzania Finansowego;
2. Brazylia:
 - Bank Centralny Brazylii;
 - Skarb Państwa Brazylii;
3. Kanada:
 - Bank Kanady;
 - Ministerstwo Finansów Kanady;
4. Chiny:
 - Ludowy Bank Chin;
5. specjalny region administracyjny Hongkong:
 - Urząd Monetarny Hongkongu;
 - służby finansowe i Urząd Skarbowy Hongkongu;
6. Indie:
 - Bank Rezerw Indii;
7. Japonia:
 - Bank Japonii;
 - Ministerstwo Finansów Japonii;
8. Meksyk:
 - Bank Meksyku;
 - Ministerstwo Finansów i Kredytu Publicznego Meksyku;
9. Singapur:
 - Urząd Monetarny Singapuru;
10. Korea Południowa:
 - Bank Korei;
 - Ministerstwo Strategii i Finansów Korei;
11. Szwajcaria:
 - Narodowy Bank Szwajcarii;
 - Federalny Urząd Finansowy Szwajcarii;
12. Turcja:
 - Bank Centralny Republiki Tureckiej;
 - Podsekretariat Skarbu Państwa Republiki Tureckiej;

13. Stany Zjednoczone:

- System Rezerwy Federalnej;
 - Departament Skarbu Stanów Zjednoczonych.
-

ZAŁĄCZNIK II

Okoliczności wskazujące na zachowanie manipulacyjne

SEKCJA 1

OKOLICZNOŚCI WSKAZUJĄCE NA ZACHOWANIA MANIPULACYJNE ZWIĄZANE Z WPROWADZANIEM W BŁĄD ORAZ UTRZYMANIEM CEN (SEKCJA A ZAŁĄCZNIKA I DO ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 596/2014)

1. Praktyki określające okoliczność wskazaną w sekcji A lit. a) załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014:

- a) kupno (również przez strony będące w zmowie) pozycji instrumentu finansowego, powiązane go kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji na rynku wtórnym po alokacji na rynku pierwotnym w celu ustalenia cen na sztucznym poziomie i wywołania zainteresowania innych inwestorów – zazwyczaj znane, np. w kontekście kapitału własnego, jako zmowa na rynku wtórnym pierwszej oferty publicznej (IPO), w przypadku gdy zaangażowane są strony będące w zmowie; Tę praktykę można również zilustrować za pomocą następujących dodatkowych okoliczności wskazujących na manipulację na rynku:
- (i) nietypowej koncentracji transakcji lub zleceń zawarcia transakcji przeprowadzonej ogólnie lub tylko przez jedną osobę przy wykorzystaniu jednego lub różnych rachunków lub przez ograniczoną liczbę osób;
 - (ii) transakcji lub zleceń zawarcia transakcji bez żadnego oczywistego uzasadnienia innego niż zwiększenie ceny lub zwiększenie wolumenu obrotu, a mianowicie dokonanych w okresie zbliżonym do punktu odniesienia w trakcie dnia sesyjnego, np. na otwarciu lub na krótko przed zamknięciem;
- b) transakcje lub zlecenia zawarcia transakcji przeprowadzone w sposób stwarzający przeszkody dla instrumentu finansowego, powiązane go kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji powodujące spadek cen poniżej pewnego poziomu lub wzrost tych cen powyżej pewnego poziomu głównie w celu uniknięcia negatywnych konsekwencji wynikających ze zmian ceny instrumentu finansowego, powiązane go kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji – znane zazwyczaj jako „tworzenie dolnego lub górnego pułapu wzorca ceny”. Tę praktykę można również zilustrować za pomocą następujących dodatkowych okoliczności wskazujących na manipulację na rynku:
- (i) transakcji lub zleceń zawarcia transakcji, które skutkują lub jest prawdopodobne, że będą skutkować podwyższeniem, obniżeniem lub utrzymaniem ceny w dni poprzedzające emisję, opcjonalnym wykupem lub utratą ważności powiązane go instrumentu pochodnego lub zamiennego;
 - (ii) transakcji lub zleceń zawarcia transakcji, które skutkują lub jest prawdopodobne, że będą skutkować podwyższeniem lub obniżeniem średniej ważonej ceny w dniu sesyjnym lub w okresie sesji;
 - (iii) transakcji lub zleceń zawarcia transakcji, które skutkują lub jest prawdopodobne, że będą skutkować utrzymaniem ceny bazowego instrumentu finansowego, powiązane go kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji poniżej lub powyżej kursu wykonania lub innego poziomu wykorzystywanego w celu określenia wypłaty (np. opcji barierowej) powiązane go instrumentu pochodnego w dniu jego wygaśnięcia;
 - (iv) transakcji w dowolnym systemie obrotu, które skutkują lub jest prawdopodobne, że będą skutkować zmianą ceny bazowego instrumentu finansowego, powiązane go kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji, polegającą na przekroczeniu lub nieosiągnięciu poziomu kursu wykonania, lub na przekroczeniu lub nieosiągnięciu innego poziomu wykorzystywanego w celu określenia wypłaty (np. opcji barierowej) powiązane go instrumentu pochodnego w dniu jego wygaśnięcia;
 - (v) transakcji, które skutkują lub jest prawdopodobne, że będą skutkować zmianą kursu rozliczeniowego instrumentu finansowego, powiązane go kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji, w przypadku gdy kurs ten wykorzystuje się jako punkt odniesienia lub wyznacznik, a mianowicie przy obliczaniu wymogów depozytowych;
- c) wprowadzanie małych zleceń zawarcia transakcji w celu ustalenia poziomu ukrytych zleceń, a w szczególności w celu dokonania oceny zleceń ukrytej płynności – zazwyczaj znanych jako „zlecenia służące sondowaniu” (ang. *ping orders*);
- d) wykonywanie zleceń zawarcia transakcji lub serii zleceń zawarcia transakcji w celu ujawnienia zleceń innych uczestników, a następnie wprowadzanie zlecenia zawarcia transakcji w celu wykorzystania przewagi z uzyskanych informacji – zazwyczaj znane jako „phishing”.

2. Praktyki określające okoliczność wskazaną w sekcji A lit. b) załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014:

- a) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 1 lit. a), zazwyczaj znana, np. w kontekście kapitału własnego, jako zmowa na rynku wtórnym pierwszej oferty publicznej, w przypadku gdy zaangażowane są strony będące w zmwie;
- b) wykorzystywanie znacznego wpływu wynikającego z pozycji dominującej na podaż, popyt lub mechanizmy dostarczania w odniesieniu do instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji w celu istotnego lub prawdopodobnego zniekształcenia cen, po których inne strony muszą dostarczać, przyjmować dostawy lub je odraczać, aby wypełnić swoje zobowiązania – zazwyczaj znane jako „operacja typu *squeeze* podlegająca sankcjom prawnym” (ang. *abusive squeeze*);
- c) prowadzenie obrotu lub wprowadzanie zleceń zawarcia transakcji w jednym systemie obrotu lub poza systemem obrotu (w tym składanie deklaracji zainteresowania) w celu wywarcia niewłaściwego wpływu na cenę tego samego instrumentu finansowego w innym systemie obrotu lub poza systemem obrotu, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji – zazwyczaj znane jako „manipulacja między systemami obrotu” (ang. *inter-trading venues manipulation*; obrót w jednym systemie obrotu lub poza systemem obrotu w celu niewłaściwego ukształtowania ceny instrumentu finansowego w innym systemie obrotu lub poza systemem obrotu). Tę praktykę można również zilustrować za pomocą następujących dodatkowych okoliczności wskazujących na manipulację na rynku:
 - (i) wykonania transakcji, zmiany ceny ofert kupna lub sprzedaży, w przypadku gdy spread między cenami ofert kupna i sprzedaży jest czynnikiem determinującym cenę jakiegokolwiek innej transakcji niezależnie od tego, czy ma to miejsce w tym samym, czy innymi systemie obrotu;
 - (ii) okoliczności wskazanych w niniejszej sekcji w pkt 1 lit. b) ppkt (i) i w pkt 1 lit. b) ppkt (iii)–(v);
- d) prowadzenie obrotu lub wprowadzanie zleceń zawarcia transakcji w jednym systemie obrotu lub poza systemem obrotu (w tym składanie deklaracji zainteresowania) w celu wywarcia niewłaściwego wpływu na cenę powiązanego instrumentu finansowego w innym lub w tym samym systemie obrotu lub poza systemem obrotu, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji – zazwyczaj znane jako „manipulacja międzyproduktowa” (ang. *cross-product manipulation*; obrót instrumentem finansowym w celu niewłaściwego ukształtowania ceny powiązanego instrumentu finansowego w innym lub w tym samym systemie obrotu lub poza systemem obrotu). Tę praktykę można również zilustrować za pomocą dodatkowych okoliczności wskazujących na manipulację na rynku, o których mowa w niniejszej sekcji w pkt 1 lit. b) ppkt (i), pkt 1 lit. b) ppkt (iii)–(v) oraz w pkt 2 lit. c) ppkt (i).

3. Praktyki określające okoliczność wskazaną w sekcji A lit. c) załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014:

- a) przystępowanie do porozumień sprzedaży lub kupna instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji, w przypadku gdy nie zachodzi żadna zmiana w udziałach w korzyściach lub ryzyku rynkowym, lub w przypadku gdy udział w korzyściach bądź ryzyko rynkowe zostaje przeniesione między stronami, które działają w porozumieniu lub w zmwie – zazwyczaj znane jako „sztuczny obrót” (ang. *wash trades*). Tę praktykę można również zilustrować za pomocą następujących dodatkowych okoliczności wskazujących na manipulację na rynku:
 - (i) nietypowego powtarzania transakcji w nielicznej grupie stron przez pewien okres;
 - (ii) transakcji lub zleceń zawarcia transakcji, które zmieniają lub jest prawdopodobne, że zmienią wycenę pozycji, nie zmniejszając ani nie zwiększając rozmiaru tej pozycji;
 - (iii) okoliczności wskazanej w niniejszej sekcji w pkt 1 lit. a) ppkt (i);
- b) przystępowanie do zleceń zawarcia transakcji lub angażowanie się w transakcję lub serie transakcji, które są udostępniane publicznie w miejscu do tego przeznaczonym, aby wywołać wrażenie aktywności lub wahania cen w instrumencie finansowym, powiązanym kontrakcie towarowym na rynku kasowym lub sprzedawanym na aukcji produkcie opartym na uprawnieniach do emisji – zazwyczaj znane jako „zafałszowywanie obrazu” (ang. *painting the tape*). Tę praktykę można również zilustrować za pomocą okoliczności, o których mowa w niniejszej sekcji w pkt 1 lit. a) ppkt (i) i pkt 3 lit. a) ppkt (i);
- c) transakcje przeprowadzone w wyniku wprowadzenia w tym samym lub prawie tym samym czasie zleceń kupna i sprzedaży o bardzo podobnym wolumenie i podobnej cenie przez tę samą stronę lub przez różne, ale będące w zmwie, strony – zazwyczaj znane jako „niewłaściwe zlecenia dopasowane” (ang. *improper matched orders*). Tę praktykę można również zilustrować za pomocą następujących dodatkowych okoliczności wskazujących na manipulację na rynku:
 - (i) transakcji lub zleceń zawarcia transakcji, które skutkują lub jest prawdopodobne, że będą skutkować ustaleniem ceny rynkowej, gdy płynność lub głębokość arkusza zleceń nie jest wystarczająca do ustalenia ceny w okresie sesji;
 - (ii) okoliczności wskazanych w niniejszej sekcji w pkt 1 lit. a) ppkt (i) i pkt 3 lit. a) ppkt (i) i (ii);

- d) transakcje lub serie transakcji zaprojektowane w celu ukrycia własności instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji poprzez naruszenie wymogów dotyczących ujawniania informacji w wyniku posiadania instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji w imieniu strony lub stron będących w zмовie. Ujawnianie informacji wprowadza w błąd w odniesieniu do prawdziwego podstawowego posiadania instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji – zazwyczaj znane jako „ukrywanie własności” (ang. *concealing ownership*). Tę praktykę można również zilustrować za pomocą okoliczności opisanej w niniejszej sekcji w pkt 3 lit. a) ppkt (i).
4. Praktyki określające okoliczność wskazaną w sekcji A lit. d) załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014:
- a) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 3 lit. b), zazwyczaj znana jako „zafałszowywanie obrazu” (ang. *painting the tape*);
- b) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 3 lit. c), zazwyczaj znana jako „niewłaściwe zlecenia dopasowane” (ang. *improper matched orders*);
- c) zajmowanie pozycji długiej w instrumencie finansowym, powiązanym kontrakcie towarowym na rynku kasowym lub sprzedawanym na aukcji produkcie opartym na uprawnieniach do emisji, a następnie podejmowanie dalszych działań polegających na kupnie lub dalsze szerzenie wprowadzających w błąd informacji pozytywnych na temat instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji w celu podwyższenia ceny instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji poprzez przyciągnięcie innych kupujących. W momencie gdy cena znajduje się na sztucznie wysokim poziomie, zajęta pozycja długa jest wyprzedawana – działanie zazwyczaj znane jako zawyżanie ceny instrumentu przeznaczonego do sprzedaży (ang. *pump and dump*);
- d) zajmowanie pozycji krótkiej w instrumencie finansowym, powiązanym kontrakcie towarowym na rynku kasowym lub sprzedawanym na aukcji produkcie opartym na uprawnieniach do emisji, a następnie podejmowanie dalszych działań polegających na sprzedaży lub dalsze szerzenie wprowadzających w błąd informacji negatywnych na temat instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji w celu obniżenia ceny instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji poprzez przyciągnięcie innych sprzedających. W momencie gdy cena zostaje obniżona, zamyka się zajęta pozycję krótką – działanie zazwyczaj znane jako zaniżanie ceny instrumentu przeznaczonego do sprzedaży (ang. *trash and cash*);
- e) wprowadzanie dużej liczby zleceń lub ich anulowanie bądź aktualizowanie zleceń w celu wzbudzenia niepewności wśród innych uczestników, spowolnienia ich procesu lub zakamuflowania własnej strategii – zazwyczaj znane jako markowanie zleceń (praktyka „quote stuffing”);
- f) wprowadzanie zleceń lub serii zleceń lub dokonywanie transakcji lub serii transakcji, w przypadku których jest prawdopodobne, że zapoczątkują lub wzmocnią pewną tendencję oraz zachęcą innych uczestników do jej nasilenia lub rozpowszechnienia w celu stworzenia sposobności likwidacji lub otwarcia pozycji w korzystnej cenie – znane zazwyczaj jako inicjowanie tendencji (ang. *momentum ignition*). Tę praktykę można również zilustrować za pomocą wysokiej liczby anulowanych zleceń (np. stosunek zamówień do transakcji), która może być powiązana ze stosunkiem wolumenu (np. liczbą instrumentów finansowych na każde zlecenie).
5. Praktyki określające okoliczność wskazaną w sekcji A lit. e) załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014:
- a) praktyka wskazana w niniejszej sekcji pkt 1 lit. b), zazwyczaj znana jako „tworzenie dolnego lub górnego pułapu wzorca ceny” (ang. *creation of a floor, or a ceiling in the price pattern*);
- b) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 2 lit. c), zazwyczaj znana jako „manipulacja między systemami obrotu” (ang. *inter-trading venues manipulation*; obrót w jednym systemie obrotu lub poza systemem obrotu w celu niewłaściwego ukształtowania ceny instrumentu finansowego w innym systemie obrotu lub poza systemem obrotu);
- c) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 2 lit. d), zazwyczaj znana jako „manipulacja międzyproduktowa” (ang. *cross-product manipulation*; obrót instrumentem finansowym w celu niewłaściwego ukształtowania ceny powiązanego instrumentu finansowego w innym lub w tym samym systemie obrotu lub poza systemem obrotu);
- d) kupowanie lub sprzedawanie instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji celowo w momencie odniesienia danej sesji (np. na otwarciu, zamknięciu, przy rozliczeniu) w celu zwiększenia, zmniejszenia lub utrzymania kursu odniesienia (np. kursu otwarcia, kursu zamknięcia, kursu rozliczeniowego) na określonym poziomie – zazwyczaj znane jako „ustalanie ceny zamknięcia” (ang. *marking the close*). Tę praktykę można również zilustrować za pomocą następujących dodatkowych okoliczności wskazujących na manipulację na rynku:
- (i) wprowadzania zleceń reprezentujących znaczne wolumeny w centralnym arkuszu zleceń systemu obrotu na kilka minut przed fazą aukcji, podczas której określa się cenę, i anulowania tych zleceń na kilka sekund przed zamknięciem arkusza zleceń w celu obliczenia ceny aukcyjnej w taki sposób, że teoretyczny kurs otwarcia mógł wydawać się wyższy/nizszy niż miałyby to miejsce w innym przypadku;

- (ii) okoliczności wskazanych w niniejszej sekcji w pkt 1 lit. b) ppkt (i) i pkt 1 lit. b) ppkt (iii)–(v);
 - (iii) dokonanych transakcji lub złożonych zleceń zawarcia transakcji, a mianowicie dokonanych lub złożonych w okresie zbliżonym do punktu odniesienia w trakcie dnia sesyjnego, które ze względu na swój rozmiar w stosunku do rynku wyraźnie mają znaczny wpływ na podaż lub popyt bądź na cenę lub wartość;
 - (iv) transakcji lub zleceń zawarcia transakcji niemających oczywistego uzasadnienia innego niż zwiększenie lub zmniejszenie ceny lub wolumenu obrotu, a konkretnie w momencie zbliżonym do punktu odniesienia w trakcie dnia sesyjnego – np. na otwarciu lub na krótko przed zamknięciem;
- e) składanie dużej liczby zleceń lub dużych zleceń często w odosobnieniu po jednej stronie arkusza zleceń w celu wykonania transakcji po drugiej stronie arkusza zleceń. W momencie dokonania transakcji zlecenia, których w ogóle nie zamierza się wykonać, są usuwane – działanie zazwyczaj znane jako składanie fałszywych zleceń (ang. *layering and spoofing*). Tę praktykę można również zilustrować za pomocą okoliczności wskazanej w pkt 4 lit. f) ppkt (i);
- f) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 4 lit. e), zazwyczaj znana jako markowanie zleceń (praktyka „quote stuffing”);
- g) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 4 lit. f), zazwyczaj znana jako inicjowanie tendencji (ang. *momentum ignition*).
6. Praktyki określające okoliczność wskazaną w sekcji A lit. f) załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014:
- a) wprowadzanie zleceń, które wycofuje się przed ich wykonaniem, co w związku z tym skutkuje lub jest prawdopodobne, że będzie skutkowało wywołaniem mylnego wrażenia występowania podaży instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji lub popytu na nie w tej cenie – zazwyczaj znane jako „składanie zleceń bez zamiaru ich wykonania” (ang. *placing orders with no intention of executing them*). Tę praktykę można również zilustrować za pomocą następujących dodatkowych okoliczności wskazujących na manipulację na rynku:
- (i) zleceń zawarcia transakcji złożonych w takiej cenie, że podwyższają one ofertę kupna lub obniżają ofertę sprzedaży i skutkują lub jest prawdopodobne, że będą skutkować podwyższeniem lub obniżeniem ceny powiązanego instrumentu finansowego;
 - (ii) okoliczności wskazanej w niniejszej sekcji w pkt 4 lit. f) ppkt (i);
- b) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 1 lit. b), zazwyczaj znana jako „tworzenie dolnego lub górnego pułapu wzorca ceny” (ang. *creation of a floor, or a ceiling in the price pattern*);
- c) przesunięcie różnicy między ceną kupna a ceną sprzedaży na sztuczny poziom lub utrzymanie jej na sztucznym poziomie poprzez nadużywanie władzy rynkowej, zazwyczaj znane jako nadmierny spread pomiędzy ceną kupna a ceną sprzedaży. Tę praktykę można również zilustrować za pomocą następujących dodatkowych okoliczności wskazujących na manipulację na rynku:
- (i) transakcji lub zleceń zawarcia transakcji, które skutkują lub jest prawdopodobne, że będą skutkować obejściem gwarancji obrotu na rynku (np. progów cenowych, progów wolumenów, parametrów spreadu między ceną kupna a ceną sprzedaży itp.);
 - (ii) okoliczności wskazanej w niniejszej sekcji w pkt 2 lit. c) ppkt (i);
- d) wprowadzanie zleceń, które podwyższają ofertę kupna (lub obniżają ofertę sprzedaży) instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji w celu podwyższenia (lub obniżenia) jego ceny – zazwyczaj znane jako „podnoszenie oferty” (ang. *advancing the bid*). Tę praktykę można również zilustrować za pomocą okoliczności wskazanej w niniejszej sekcji w pkt 6 lit. a) ppkt (i);
- e) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 2 lit. c), zazwyczaj znana jako „manipulacja między systemami obrotu” (ang. *inter-trading venues manipulation*; obrót w jednym systemie obrotu lub poza systemem obrotu w celu niewłaściwego ukształtowania ceny instrumentu finansowego w innym systemie obrotu lub poza systemem obrotu);
- f) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 2 lit. d), zazwyczaj znana jako „manipulacja międzyproduktowa” (ang. *cross-product manipulation*; obrót instrumentem finansowym w celu niewłaściwego ukształtowania ceny powiązanego instrumentu finansowego w innym lub w tym samym systemie obrotu lub poza systemem obrotu);
- g) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 5 lit. e), zazwyczaj znana jako składanie fałszywych zleceń (ang. *layering and spoofing*);
- h) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 4 lit. e), zazwyczaj znana jako markowanie zleceń (praktyka „quote stuffing”);

- i) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 4 lit. f), zazwyczaj znana jako inicjowanie tendencji (ang. *momentum ignition*);
 - j) składanie zleceń zawarcia transakcji, aby przyciągnąć innych uczestników rynku stosujących tradycyjne techniki obrotu („wolni uczestnicy rynku”, ang. *slow traders*), których warunki zmienia się potem szybko na mniej korzystne w nadziei wykonania korzystnych zleceń ze szkodą dla przybywających zleceń wolnych uczestników rynku, zazwyczaj znane jako praktyka „smoking”.
7. Praktyki określające okoliczność wskazaną w sekcji A lit. g) załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014:
- a) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 5 lit. d), zazwyczaj znana jako „ustalenie ceny zamknięcia” (ang. *marking the close*);
 - b) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 1 lit. a) zazwyczaj znana, np. w kontekście kapitału własnego, jako zмова na rynku wtórnym pierwszej oferty publicznej, w przypadku gdy zaangażowane są strony będące w zmovie;
 - c) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 1 lit. b), zazwyczaj znana jako „tworzenie dolnego lub górnego pułapu wzorca ceny” (ang. *creation of a floor, or a ceiling in the price pattern*);
 - d) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 2 lit. c), zazwyczaj znana jako „manipulacja między systemami obrotu” (ang. *inter-trading venues manipulation*; obrót w jednym systemie obrotu lub poza systemem obrotu w celu niewłaściwego ukształtowania ceny instrumentu finansowego w innym systemie obrotu lub poza systemem obrotu);
 - e) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 2 lit. d), zazwyczaj znana jako „manipulacja międzyproduktowa” (ang. *cross-product manipulation*; obrót instrumentem finansowym w celu niewłaściwego ukształtowania ceny powiązanego instrumentu finansowego w innym lub w tym samym systemie obrotu lub poza systemem obrotu);
 - f) przystępowanie do porozumień w celu zniekształcenia kosztów związanych z kontraktem towarowym, takich jak koszty ubezpieczenia lub fracht, ze skutkiem polegającym na ustaleniu kursu rozliczeniowego instrumentu finansowego lub powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym na nietypowym lub sztucznym poziomie cenowym.
8. Praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 2 lit. c) i o której mowa w niniejszej sekcji w pkt 5 lit. c), pkt 6 lit. e) i pkt 7 lit. d) ma znaczenie w kontekście zakresu stosowania rozporządzenia (UE) nr 596/2014 dotyczącego manipulacji między systemami obrotu.
9. Praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 2 lit. d) i o której mowa w niniejszej sekcji w pkt 5 lit. c), pkt 6 lit. f) i pkt 7 lit. e) ma znaczenie w kontekście zakresu stosowania rozporządzenia (UE) nr 596/2014 dotyczącego manipulacji między systemami obrotu, biorąc pod uwagę fakt, że cena lub wartość instrumentu finansowego może zależeć od ceny lub wartości innego instrumentu finansowego lub kontraktu towarowego na rynku kasowym lub może na tę cenę wpływać.

SEKCJA 2

OKOLICZNOŚCI WSKAZUJĄCE NA ZACHOWANIA MANIPULACYJNE ZWIĄZANE ZE STOSOWANIEM FIKCYJNYCH NARZĘDZI LUB INNYCH FORM WPROWADZANIA W BŁĄD LUB PODSTĘPU (SEKCJA B ZAŁĄCZNIKA I DO ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 596/2014)

1. Praktyki określające okoliczność wskazaną w sekcji B lit. a) załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014:
- a) rozpowszechnianie za pośrednictwem mediów, w tym internetu, lub przy użyciu innych środków nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji rynkowych, co skutkuje lub jest prawdopodobne, że będzie skutkowało wahaniem ceny instrumentu finansowego, powiązanego kontraktu towarowego na rynku kasowym lub sprzedawanego na aukcji produktu opartego na uprawnieniach do emisji w sposób korzystny dla pozycji zajętej przez osobę lub osoby zainteresowane rozpowszechnianiem tych informacji lub dla transakcji planowej przez tę osobę lub te osoby;
 - b) otwarcie pozycji w instrumencie finansowym, powiązanych kontraktach towarowych na rynku kasowym lub sprzedawanym na aukcji produkcie opartym na uprawnieniach do emisji i zamknięcie takiej pozycji natychmiast po podaniu do wiadomości publicznej informacji o długim okresie utrzymywania inwestycji i podkreśleniu długiego okresu utrzymywania inwestycji – zazwyczaj znane jako „otwarcie pozycji i zamknięcie jej natychmiast po wypełnieniu swojego obowiązku informacyjnego”;
 - c) praktyka wskazana w sekcji 1 pkt 4 lit. c), zazwyczaj znana jako zawyżanie ceny instrumentu przeznaczanego do sprzedaży (ang. *pump and dump*); Tę praktykę można również zilustrować za pomocą następujących dodatkowych okoliczności wskazujących na manipulację na rynku:
 - (i) rozpowszechniania za pośrednictwem mediów wiadomości dotyczących zwiększania (lub zmniejszania) znacznego pakietu akcji przed nietypowym wahaniem ceny instrumentu finansowego lub krótko po takim wahaniu;
 - (ii) okoliczności wskazanej w sekcji 1 pkt 5 lit. d) ppkt (i);

- d) praktyka wskazana w sekcji 1 pkt 4 lit. d), zazwyczaj znana jako zaniżanie ceny instrumentu przeznaczonego do sprzedaży (ang. *trash and cash*). Tę praktykę można również zilustrować za pomocą okoliczności wskazanych w sekcji 1 w pkt 5 lit. d) ppkt (i) i w niniejszej sekcji w pkt 1 lit. c) ppkt (i);
 - e) praktyka wskazana w sekcji 1 w pkt 3 lit. d), zazwyczaj znana jako „ukrywanie własności” (ang. *concealing ownership*);
 - f) przesunięcia lub przechowywanie towarów, co może sprawiać mylne wrażenie w zakresie podaży, popytu, ceny lub wartości w odniesieniu do towaru lub jego wymienialności na instrument finansowy lub powiązany kontrakt towarowy na rynku kasowym;
 - g) przesunięcia pustego statku towarowego, co może tworzyć mylne wrażenie co do podaży, popytu, ceny lub wartości w odniesieniu do towaru lub jego wymienialności na instrument finansowy lub powiązany kontrakt towarowy na rynku kasowym.
2. Praktyki określające okoliczność wskazaną w sekcji B lit. b) załącznika I do rozporządzenia (UE) nr 596/2014:
- a) praktyka wskazana w niniejszej sekcji w pkt 1 lit. a). Praktykę tę można również zilustrować poprzez wprowadzanie zleceń zawarcia transakcji lub transakcji przed lub na krótko po tym, jak uczestnik rynku lub osoby publicznie znane jako powiązane z tym uczestnikiem rynku przedstawią lub rozpowszechnią odmienne wyniki badań lub zalecenia co do inwestycji, które zostaną udostępnione publicznie;
 - b) praktyka wskazana w sekcji 1 w pkt 4 lit. c), zazwyczaj znana jako zawyżanie ceny instrumentu przeznaczonego do sprzedaży (ang. *pump and dump*). Praktykę tę można również zilustrować za pomocą okoliczności wskazanej w niniejszej sekcji w pkt 2 lit. a) ppkt (i);
 - c) praktyka wskazana w sekcji 1 w pkt 3 lit. d), zazwyczaj znana jako zaniżanie ceny instrumentu przeznaczonego do sprzedaży (ang. *trash and cash*). Tę praktykę można również zilustrować za pomocą okoliczności wskazanej w pkt 2 lit. a) ppkt (i) niniejszej sekcji.
-